

[Jens Thoft]

»Kan ministeren bekræfte, at amerikanske militære myndigheder efter inspektion af »USS Dahlgran« og »USS Spruance« har godkendt disse til missioner med atomvåben henholdsvis i 1981, 1982 og 1985 for »Dahlgran«s vedkommende og i 1979, 1982 og 1985 for »Sпруance«s vedkommende?»

Skriftlig begrundelse

Ministeren kan hos den amerikanske flåde gennem uklassificerede oplysninger indhente den ønskede bekræftelse. Disse vil vise, at begge skibe i samtlige inspektioner har »bestået« og er blevet certificeret til missioner med atomvåben.

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg går ud fra, at spørgsmålet vedrørende de omtalte to amerikanske flådefartøjer har sammenhæng med de to fartøjers anløb af Århus i den forgangne weekend. Jeg forstår også baggrunden – jeg er jo ligesom hr. Jens Thoft valgt i Århus Amt, i hvert fald fra tid til anden.

Jeg finder på den baggrund anledning til at fastslå, at regeringen betragter anløbsdebatten som afsluttet efter valget den 10. maj i år og anløbssagen løst i forbindelse med regeringens tiltrædelse.

Som statsministeren tilkendegav i sin tiltrædelsestale den 7. juni i år, har alle fremmede repræsentationer i Danmark modtaget en cirkulærnote, hvori der er redegjort for Danmarks atompolitik. Samtidig bekendtgjorde statsministeren, at der fremover i de enkelte anløbstilladelser indføres følgende:

»Det forudsættes, at besøget af fartøjet sker i overensstemmelse med de af den danske regering fastsatte regler.«

Denne passus indgår også i den konkrete anløbstilladelse.

Det står således klart, at Danmark ikke accepterer atomvåben på dansk territorium, herunder danske havne, under de nuværende omstændigheder, dvs. i fredstid.

Spørgeren anfører, at de to amerikanske flådefartøjer i en række angivne årstal er certificeret til brug af atomvåben.

Hvorvidt der foreligger en sådan godkendelse, anser regeringen som et internt amerikansk anliggende. Jeg skal dog samtidig pointere, at skibenes godkendelse til brug af atomvåben ikke er ensbetydende med, at de har atomvåben

om bord. Som bekendt er det vore allieredes politik hverken at be- eller afkræfte tilstedeværelsen af atomvåben på deres orlogsfartøjer, men regeringen har ingen grund til at tro, at den danske atompolitik ikke respekteres af vore allierede i forbindelse med orlogsfartøjers besøg i danske havne.

Jens Thoft (SF):

Jeg finder ministerens svar aldeles uacceptabelt. Jeg har spurgt, om ministeren kunne bekræfte, at amerikanske militære myndigheder havde inspiceret skibene med henblik på missioner med atomvåben.

Den nuværende regerings udenrigsminister har tidligere sagt, at regeringen overhovedet ikke kunne beskæftige sig med SF's og Greenpeaces og andre fredsbevægelsers opfattelse af, at disse inspektioner rent faktisk har fundet sted. Den slags spekulationer vil regeringen ikke tage stilling til.

Jeg har derfor bedt regeringen om konkret at bekræfte, at det er rigtigt, at f.eks. »USS Spruance« blev inspiceret den 27. og 28. september 1979, at det i begyndelsen af 1982 gennemgik den særlige inspektion, som var forudsætningen for, at skibet kunne medføre atomvåben, at det den 7.–9. juni 1985 og den 22.–24. juli 1985 bestod en Navy Technical Proficiency Inspection med karakteren »bestået tilfredsstillende«, og at det i 1988 efter installation af et vertical launch system for så vidt angår tomahawk-krydsermissilet sidst blev inspiceret med henblik på at medføre atomvåben. Umiddelbart efter den sidste inspektion i 1988 sejlede skibet til Norskehavet, hvor det deltog i Teamwork 88-øvelsen, hvorefter det sejlede til Danmark.

Finder ministeren det ikke bekymrende, at der ifølge de oplysninger, som ministeren åbenbart ikke har ulejliget sig med at indhente, til trods for at det var det, han var blevet bedt om, er foregået sådanne atomspektioner helt regelmæssigt og så sent som 14 dage før skibet sejler til et dansk farvand?

Forsvarsministeren (Enggaard):

Jeg kan sige til hr. Jens Thoft, at jeg må henholde mig til det svar, som jeg gav i første omgang, og hvori der er gjort rede for regeringens holdning i disse spørgsmål.

Hr. Jens Thofts supplerende spørgsmål giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger.